

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om införande av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och lagen om försäkringskassor och ändring av 16 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om införande av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och lagen om försäkringskassor och ändring av 16 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen (RP 6/2023 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- jurist Noora Silmonen, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Ismo Heinström, Eläkesäätiöyhdistys - ESY ry
- verksamhetsledare Sari Kajaani, Försäkringskassorna rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finansinspektionen
- Finlands näringsliv rf
- STTK rf
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf.

Utskottet har fått ett meddelande, inget att anmärka:

- Akava ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om införande av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och lagen om försäkringskassor samt sjukförsäkringslagen ändras.

Det föreslås att införandelagen korrigeras så att sådana tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor som fanns i Finansinspektionens register när de nya pensionsanstaltslagarna trädde i

Betänkande ShUB 3/2023 rd

kraft får fortsätta sin verksamhet inom den verksamhetskrets som avses i den upphävda lagen om pensionsstiftelser eller den upphävda lagen om försäkringskassor. Till införandelagen fogas också bestämmelser om rätten för sådana kassor som bedriver pensions-, tilläggspensions-, sjuk-, begravnings- och avgångsbidragsverksamhet att vara verksamma även om deras storlek är mindre än det föreskrivna minimiantalet försäkrade och de har beviljats undantag som gäller detta med stöd av den upphävda lagen om försäkringskassor före ikraftträdandet av de nya pensionsanstaltslagarna och den nya lagen om försäkringskassor.

I sjukförsäkringslagen föreslås en lagteknisk korrigering.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionen berör den totalreform av lagstiftningen om pensionsstiftelser, pensionskassor och försäkringskassor som trädde i kraft vid ingången av 2022 samt den införandelag (lagen om införande av lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor, lagen om tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor och lagen om försäkringskassor 951/2021) som har samband med reformen. Syftet med propositionen är att rätta till de brister som fortfarande finns i införandelagen när det gäller tilläggspensionsstiftelsernas och tilläggspensionskassornas verksamhetskrets, samt undantaget i fråga om minimiantalet försäkrade.

I propositionen föreslås behövliga korrigeringar i införandelagen som förtydligar rättsläget och gör det möjligt för tilläggspensionsstiftelser och tilläggspensionskassor att fortsätta sin verksamhet inom den gamla verksamhetskretsen. Vidare föreslås det att införandelagen kompletteras med en bestämmelse om att uppfyllandet av det krav på minsta medlemsantal som fastställdes i stadgarna när den gamla lagen om försäkringskassor (1164/1992) var i kraft berättigar till fortsatt verksamhet. Ändringen gör det möjligt för de arbetsplatskassor och kompletteringskassor som beviljats undantagslov i fråga om minsta antalet försäkrade att fortsätta sin verksamhet.

Utskottet anser ändringarna vara befogade och tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Vid utfrågningen av sakkunniga framhölls det också ett eventuellt behov av att i den gällande lagen om försäkringskassor (948/2021) lägga till en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen av särskilda skäl även i fortsättningen kan bevilja kassorna undantag från det lagstadgade minimiantalet på motsvarande sätt som med stöd av 6 § i den tidigare lagen om försäkringskassor.

Enligt en utredning från social- och hälsovårdsministeriet och Finansinspektionen bör man vid prövningen av ett undantagsförfarande ta i beaktande om det med tanke på kassornas ekonomi och praktiska verksamhetsförutsättningar samt de försäkrades intressen är ändamålsenligt att i större utsträckning än övergångsbestämmelsen i införandelagen möjliggöra verksamhet för kassor med ett mindre medlemsantal. Utskottet anser det vara viktigt att social- och hälsovårdsministeriet bevakar försäkringskassornas verksamhetsförutsättningar och vid behov vidtar lagstiftningsåtgärder för att möjliggöra undantagsförfarande i syfte att trygga verksamheten för sådana kassor som har ett litet medlemsantal men en hållbar bärkraft. (*Utskottets förslag till uttalande*)

Betänkande ShUB 3/2023 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 6/2023 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att statsrådet bevakar försäkringskassornas verksamhetsförutsättningar och eventuella framtida behov av ett undantagsförfarande i fråga om minsta antalet medlemmar i en kassa.

Helsingfors 21.9.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Krista Kiuru sd
vice ordförande Mia Laiho saml
medlem Kim Berg sd
medlem Bella Forsgrén gröna
medlem Hilikka Kemppi cent
medlem Terhi Koulumies saml
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Ville Merinen sd
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Minna Reijonen saf
medlem Anne Rintamäki saf
medlem Päivi Räsänen kd
medlem Pia Sillanpää saf
medlem Henrik Wickström sv
medlem Ville Väyrynen saml
ersättare Milla Lahdenperä saml
ersättare Laura Meriluoto vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Pekkarinen.